

QP CODE

Enrollment Number:

A3035

Name:

M.A. DEGREE EXAMINATIONS, DECEMBER 2024

Second Semester

M.A. Sanskrit Language and Literature

**M23SN08DC – दर्शनम् 1 - न्यायः तर्कसंग्रहः दीपिकासहितम्
(2023 July admissions)**

**सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः। संस्कृतलेखने देवनागरीलिपि उपयोक्तव्या।
(Answers should be written in Sanskrit using Devanagari script)**

Time: 3 Hours

Max Marks: 70

Section A

एकखण्डिकया केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. न्यायमतमनुसृत्य मोक्षसिद्धिः कथं भवति ?
2. अभावः कति विधः ? के च ते ?
3. दिशः लक्षणं किम् ? तस्य कति भेदाः सन्ति ?
4. स्पर्शस्य लक्षणं भेदान् च लिखत ?
5. सन्निकर्षः कतिविधः ? के च ते ?
6. लिङ्गं कतिविधम् ? कानि ?
7. अयथार्थानुभवस्य कति भेदाः सन्ति ? के ?
8. विपर्ययस्य स्वरूपम् उदाहरणं च लिखत ?

(2X5=10)

Section B

एकपुटेन केषाञ्चित् षड्प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

9. तमसः दशमद्रव्यत्वं निराकुरुत ।
10. आत्मनः स्वरूपं विशदयत ।

11. सुवर्णस्य तैजसत्वं साधयत ।
12. शास्त्रप्रवृत्तेः स्वरूपं विशदयत ।
13. रसस्वरूपं भेदान् च निरूपयत ।
14. कारणं सप्रभेदं प्रतिपादयत ।
15. पञ्चावयवाः के ? विशदयत ।
16. कालस्य स्वरूपं निरूपयत ।
17. कर्मभेदान् विशदयत ।
18. पृथिव्याः लक्षणं विशदयत ।

(5X6=30)

Section C

केषाञ्चित् द्वयोः प्रश्नयोः निबन्धात्मकं उत्तरं लिखत।

19. मङ्गलाचरणस्य आवश्यकतां समर्थयत ।
20. ईश्वरसत्त्वे किं प्रमाणम् ? विशदयत ।
21. पृथिव्यादिचतुष्टयस्य उत्पत्तिविनाशक्रमं निरूपयत ।
22. तर्कसंग्रहे प्रतिपादितान् पदार्थान् विशदयत ।

(15X2=30)